

Forbyd cigaretfiltere af plast

Forslag:

- Der indføres et generelt forbud mod cigaretfiltere, der indeholder plastik.

Formål:

Nedbringe mængden af cigaretfiltere, der er en af de største kilder til henkastet affald i naturen, hvor de udleder både store mængder mikroplastik og tusindvis af skadelige kemikalier til miljøet. Cigaretter er ikke kun et sundhedsproblem, men også et enormt miljøproblem. Tilmed er der intet bevis for, at cigaretfilterne gør cigaretrykning mindre sygdomsfremkaldende, ifølge både [WHO](#) og [Kræftens Bekæmpelse](#).

Det anslås, at der på verdensplan ender omkring 4,5 milliarder cigaretfiltere i have, floder, parker, på fortovene og på strandene hvert eneste år¹. De fleste filtere indeholder plastik og er derfor også den anden største kilde til plastikforurening i natur og miljø, hvor de udleder store mængder mikroplastik og tusindvis af skadelige kemikalier.

Cigaretter er altså ikke kun et sundhedsproblem, men i høj grad også et miljøproblem, som Verdenssundhedsorganisationen WHO også slog fast i maj i år med [en ny rapport](#).

Produktionen af og affaldsproblemet omkring tobaksprodukter i det hele taget er dybt problematisk, men de store mængder plastik, der med filterne bliver spredt til miljø og natur, er særligt alarmerende. Det er samtidig en unødvendig kilde til plastikforurening, idet filterne ikke gør cigaretter mindre sygdomsfremkaldende².

Derfor er det på tide at indføre et generelt forbud mod cigaretfiltere som indeholder plast.

Kommende producentansvar på cigaretfiltere er ikke nok

Senest den 5. januar 2023 skal der være implementeret et udvidet producentansvar på cigaretter som følge af Engangsplastdirektivet fra EU. Det betyder, at ansvaret for cigaretfilterne, når de bliver til affald, flyttes over på producenterne selv.

At der kommer et udvidet producentansvar på cigaretter er godt, og det er kun rimeligt, at ansvaret for at plastikfilterne ender som henkastet affald lægges over på den industri, som tjener pengene på at markedsføre cigaretterne.

Vi ved dog fra indførelse af producentansvar på andre områder, at det ikke har vist sig tilstrækkeligt til at reducere og forebygge. Kort sagt kan man sige, at man med producentansvaret indfører et "forureneren betaler"-princip, som er godt og retfærdigt, men at erfaringen viser, at forureneren i høj grad vælger at fortsætte sin forurening, selvom denne skal betale for det. Derfor er der behov for yderligere tiltag, nemlig et generelt forbud mod plastikfiltere.

¹<https://www.who.int/news/item/31-05-2022-who-raises-alarm-on-tobacco-industry-environmental-impact>

² <https://www.cancer.dk/forebyg/undga-roeg-og-rygning/fakta-om-rygning/cigaretskod/>

Mere om det kommende producentansvar:

Miljøstyrelsen har i den forbindelse fået udarbejdet [en rapport](#), der anviser to organiseringsmodeller for implementering af et producentansvar på cigaretfilter af plast: En minimumsmodel og en udvidet forebyggelsesmodel. Her vil vores klare anbefaling være, at man vælger forebyggelsesmodellen, hvor der foruden minimumskravene også er fokus på at reducere mængden af henkastede cigaretskod.

Producentansvaret er specifikt møntet på filtre, som indeholder plast. Konkret betyder producentansvaret, at virksomheder, der markedsfører cigaretter i Danmark, skal holdes økonomisk og eventuelt organisatorisk ansvarlige for at sikre, at cigaretter i højere grad ender i det etablerede affaldssystem. Samtidig har producentansvaret til hensigt at tilskynde til innovation og udvikling af mere bæredygtige alternativer.